मुक्तिनाथ दर्शन सेवा

दैनिक माइक्रोबस छुट्ने समय :
बिहान ६:३० बजे

पोखरा साइडसिन सेवा

पोखरा उपत्यका घुम्नका लागि बस छुट्ने समय : बिहान ९:०० बजे
रुट नं. १ : पुम्दीकोट, शान्ति स्तुपा, डेभिजफल, फेवाताल, विन्ध्यवासिनी मन्दिर, महेन्द्र गुफा
रुट नं. २ : बेगनास ताल, रुपा ताल, इन्टरनेशनल माउन्टेन म्युजियम, पचभैया वन्यजन्तु चिडियाघर

मानसरोवर ट्राभल एण्ड टुर्स प्रा.लि.
नागढुंगा, पोखरा-९, फोन नं : 061-589012
544439, 9856051659, 9856034631

राष्ट्रिय दैनिक

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

रू. १.५ मा
कलर भिजिटिङ कार्ड
साथै
तुरून्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ९८५६०७५५७५

❑ वर्ष २७ ❑ अङ्क १२७ ❑ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' ❑ २०८३ जेठ ९ गते शनिबार ❑ 23 May 2026 ❑ पृष्ठ ४ ❑ मूल्य रू. ५।-

प्रयोगकर्तालाई थाहा नदिइ विधेयक निर्माण हुनु हुँदैन: सभामुख अर्याल

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

सभामुख डोलप्रसाद अर्यालले देश र नागरिकलाई सुहाउँदो कानुन निर्माणमा विधायकले ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभएको छ।

पूर्वसांसद मञ्च नेपालले शुक्रबार 'संसदीय समितिमा विधायकी र गैरविधायिकी अभ्यास' विषयक अन्तरसंवादमा उहाँले पुराना कानुनको संशोधन र खारेजी तथा भविष्यलाई हेरेर विधायकी कामकारबाही अघि बढाउनुपर्ने बताउनुभयो । सभामुख अर्यालले विधेयकको मस्यौदा निर्माणमा भइरहेको अभ्यासले व्यावहारिकतालाई सम्बोधन गर्न नसकिरहेको दृष्टान्त सुनाउनुभयो । "विधेयकको निर्माण कसले गर्दिन्छ, कसलाई सोधेर र कोसँग छलफल गरेर गरिन्छ ?", उहाँले भन्नुभयो।

कानुनको प्रयोगकर्तालाई थाहा नदिई निर्माण भएका कतिपय विधेयकले हाम्रो भूगोल र चेतनाको स्तरलाई समेट्न नसकेको पाइएको उहाँको भनाइ छ । "कानुनको प्रयोगकर्तालाई कस्तो कानुन बन्छ भन्ने थाहा हुँदैन । हामी कानुन बनाइदिन्छौँ, 'तिमी प्रयोग गर' भनेर लाद्ने कोसिस गर्छौं", सभामुख अर्यालले भन्नुभयो, "यसबाट जनताले आफूले प्रयोग गर्ने कानु थाहा पाउँदैनन् र जबर्जस्ती सो कानुन पालना गर्न बाध्य हुन्छन् ।"सभामुख अर्यालले मुलुकमा गणतन्त्रको बिहानी ल्याउन पूर्वसांसदहरुले खेलेको भूमिका असाधारण रहेको बताउनुभयो । उहाँले अग्रजहरूको अनुभव र तत्कालीन राजनीतिक परिस्थितिमा गरेको सङ्घर्ष तथा पछिल्लो पुस्ताको क्रियाशीलताबाट मुलुक समृद्धिको यात्रामा अघि बढ्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

मञ्चका उपाध्यक्ष सुशीला शर्माले पूर्वसांसदको अनुभव र वर्तमान सांसदको क्रियाशीलताले संसदीय अभ्यासले नयाँ उचाइ हासिल गर्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । मञ्चका कार्यवाहक अध्यक्ष विष्णुबहादुर राउतले 'संसदीय समितिमा विधायकी अभ्यास', 'संसदीय समितिमा गैरविधायकी अभ्यास' र 'अन्तरराष्ट्रिय महासन्धि र अदालतका आदेश कार्यान्वयनमा समितिको भूमिका' विषयमा विज्ञबाट प्रस्तुति गर्ने कार्यक्रम रहेको जानकारी दिनुभयो।

कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाका विषयगत समितिका सभापति, पूर्वसांसद, संविधानसभा सदस्य, बहालवाला सांसद, सङ्घीय संसद् सचिवालयका महासचिव, कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सचिवलगायत उपस्थिति हुनुहुन्थ्यो।

मधेस प्रदेशका मुख्यमन्त्री यादवलाई विश्वास मत

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री कृष्णप्रसाद यादवले विश्वासको मत प्राप्त गर्नुभएको छ। आज मुख्यमन्त्री यादवले प्रदेशसभाबाट विश्वासको मत प्राप्त गर्नुभएको हो।

मधेस प्रदेशसभाको बैठकमा उहाँले नेपालको संविधानको धारा १८८ को उपधारा २ बमोजिम प्रदेशसभामा विश्वासको पक्षमा ६२ जना प्रदेशसभाका सदस्यहरूले मत दिनुभयो।

विश्वासको मतसम्बन्धी प्रस्तावको विपक्षमा ३६ जना प्रदेशसभाका सदस्यहरूको मत परेको मधेस प्रदेशसभाका सभामुख रामअशिष यादवले प्रदेशसभाको बैठकमा घोषणा गर्नुभएको थियो । साथै, प्रदेशसभामा १०७ सदस्य हुनुहुन्छ । दुई जना सदस्य निलम्बित हुनुहुन्छ भने चार जनाले राजीनामा दिनुभएको छ। अन्य तीन जना भने सभामा अनुपस्थित रहनुभएको सभामुख यादवले जानकारी दिनुभयो।

प्रदेश सरकारमा रहेका जनमत पार्टीले गत वैशाख २३ गते मुख्यमन्त्री यादवलाई दिएको विश्वासको मत फिर्ता लिएपछि ३० दिनभित्र विश्वासको मत लिनुपर्ने संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार मुख्यमन्त्री यादवले विश्वासको मत लिनुभएको हो । मुख्यमन्त्री यादवलाई नेपाली कांग्रेसका २२, नेकपा (एमाले) २४, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी १५ र नेपाल सङ्घीय समाजवादी पार्टी नेपालका एक सदस्यले विश्वासको मत दिनुभएको थियो।

लेखनाथको समग्र विकासका लागि लगानी बोर्ड र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य बढाउँदै

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघको आयोजनामा शुक्रबार सम्पन्न विशेष बैठकमा लेखनाथ क्षेत्रको समग्र विकासका लागि दीर्घकालीन लगानी, पूर्वाधार विस्तार तथा सरकारी र निजी क्षेत्रबीच प्रभावकारी सहकार्य आवश्यक रहेकोमा जोड दिइएको छ।

संघकी अध्यक्ष जानुका पराजुलीको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा नेपाल सरकार लगानी बोर्डका पदाधिकारी, उद्योगी व्यवसायी, पूर्व पदाधिकारी, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधि तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूको सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रममा उद्योग, व्यापार, पर्यटन, पूर्वाधार तथा लगानी प्रवर्द्धनका विविध विषयमा विस्तृत छलफल गरिएको थियो।

कार्यक्रममा नेपाल सरकार लगानी बोर्ड काठमाडौंकी सह-सचिव सुनीता नेपालले मुलुकको आर्थिक विकासमा निजी क्षेत्रको भूमिका अत्यन्त महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्दै उद्योग तथा व्यापार क्षेत्रलाई चलायमान बनाउन सरकारी तथा निजी क्षेत्रबीच बलियो समन्वय आवश्यक रहेको बताइन् । उनले स्थानीय तहमा उद्यमशीलता विकास, रोजगारी सिर्जना तथा आर्थिक गतिविधि विस्तारका लागि उद्योग वाणिज्य संघहरूले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने धारणा राखिन् । उनले स्थानीय सम्भावना र स्रोतको पहिचान गरी उत्पादन, पर्यटन तथा सेवा क्षेत्रमा लगानी आकर्षित गर्न सके आर्थिक विकासले गति लिने बताउँदै स्थानीय सरकार, निजी क्षेत्र र लगानी बोर्डबीच सहकार्यको वातावरण निर्माण गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । कार्यक्रममा बोल्दै लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघकी अध्यक्ष जानुका पराजुलीले लेखनाथ प्राकृतिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले अत्यन्त सम्भावनायुक्त क्षेत्र भए पनि अपेक्षित लगानी र दीर्घकालीन योजना अभावमा धेरै सम्भावनाहरू ओझेलमा परेको बताइन्।

उनले लेखनाथ क्षेत्रमा रहेका एकीकृत सात ताल, गर्ग ऋषि र च्यवन ऋषिसँग सम्बन्धित धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रलाई संरक्षणसहित विकास गर्न सके यस क्षेत्रलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न सकिने बताइन् । अध्यक्ष पराजुलीले प्रस्तावित क्षेत्रीय बसपार्क, औद्योगिक क्षेत्र तथा अन्य पूर्वाधार योजनाहरू लामो समयदेखि चर्चामा रहे पनि अझै कार्यान्वयनको चरणमा पुग्न नसकेको उल्लेख गर्दै स्थानीय विकासका लागि राज्यको विशेष प्राथमिकता आवश्यक रहेको धारणा व्यक्त गरिन् । नेपाल सरकार लगानी बोर्डका उप-

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

स्वस्थ वातावरण,
स्वस्थ जीवनको आधार

◆ स्वच्छ र हरित वातावरण निर्माणमा सबैले योगदान दिऔं,
◆ प्लास्टिकजन्य पदार्थको प्रयोग घटाऔं र पुन:प्रयोगलाई प्राथमिकता दिऔं,
◆ वृक्षारोपण गरौं र वन संरक्षणमा सक्रिय बनौं,
◆ प्रदूषण घटाउन सबै मिलेर सहकार्य गरौं,
◆ फोहोर व्यवस्थापन र सरसफाइमा ध्यान दिऔं,
◆ नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग बढाऔं,
◆ जैविक विविधताको संरक्षण गरौं।

हरित पृथ्वी, सुरक्षित भविष्य।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

रवि लामिछानेको संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा फिर्ता

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

कास्की जिल्ला अदालतले राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछानेसहित गीतेन्द्रबाबु राई (जिवी) र छविलाल जोशीको सङ्गठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा फिर्ता लिने आदेश गरेको छ।

जिल्ला न्यायाधीश हिमलाल बेल्बासेको इजलासले सहकारी ठगीतर्फको अभियोग दाबी कायम रहने तर अन्य मुद्दा अभियोग दाबी कायम नरहने गरी संशोधन गरिएको कास्की जिल्ला अदालतका स्रेस्तेदार राजन खनालले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय कास्कीले दिएको निवेदनमा लामिछानेसहित अन्य प्रतिवादीमाथि लगाइएको सङ्गठित अपराध, सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी कसुर तथा राष्ट्र बैंकसम्बन्धी कसुरअन्तर्गत अभियोग अब नलाग्ने गरी संशोधन हुने अदालतको आदेश छ।

कांग्रेस सरकारसँग मिलेर काम गर्न चाहन्छ: सभापति थापा

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

नेपाली कांग्रेसका सभापति गगनकुमार थापाले वर्तमान सरकारसँग कांग्रेस मिलेर काम गर्न चाहेको बताउनुभएको छ।

सुनसरी कोशी गाउँपालिका-१ सिटीहलमा शुक्रबार नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले आयोजना गरेको कोशी प्रदेशस्तरी जरा अभियान कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्नुहुँदै उहाँले सो कुरा बताउनुभयो।

नागरिकका जनजीविकासहित विभिन्न मुद्दामा नेपाली कांग्रेसले सरकारसँग छलफल, संवाद गरेर कार्य गर्न चाहेको उहाँको भनाइ थियो । सरकारले सञ्चालन गरेको संविधान संशोधनको बहसमा नेपाली कांग्रेसको चित्त नबुझेको बताउनुहुँदै संविधान संशोधन परिपक्व ढङ्गले अगाडि बढाउनुपर्नेमा सभापति थापाले सुझाव दिनुभयो । कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका उपसभापति विश्वप्रकाश शर्माले नेपाली कांग्रेसका नेतृत्व र पार्टीबाट सरकारी पदधारण गरेको व्यक्तिबीच समन्वय आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री गुरुराज घिमिरेले कांग्रेस एक ढिक्का भएर अगाडि बढेको र यसलाई सबैको साझा कांग्रेस बनाउनका लागि सबैलाई आह्वान गर्नुभयो । उहाँले पार्टीभित्र रहेका गुटबन्दी अन्त्य भएको समेत बताउनुभयो।

बकर इदका अवसरमा जेठ १४ सार्वजनिक बिदा

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

सरकारले यही जेठ १४ गते इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको पर्व बकर इद (इद-उल-अज्हा) परेकाले उक्त दिन सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको छ।

मुस्लिम आयोगबाट यही जेठ १४ गते बिहीबारका दिन बकर इद (इद-उल-अज्हा) परेको व्यहोरा जानकारी प्राप्त हुन आएको उल्लेख गर्दै सो दिन सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरिएको गृहमन्त्रालयका प्रवक्ता आनन्द काफ्लेले जानकारी दिनुभयो।

सरकारद्वारा विसं २०८२ माघ १८ गते नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरिएको सूचनाअनुसार इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको पर्व बकर इद पर्ने दिन सार्वजनिक बिदा दिने व्यवस्था गरेको थियो । सरकारले यस पर्वको अवसरमा स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका इस्लाम धर्मावलम्बीहरूका साथै सम्पूर्ण नेपाली दिदीबहिनी तथा दाजुभाइमा शुभकामनासमेत व्यक्त गरेको छ।

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाइ

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर,पम्प्लेट, भिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।

हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

रास्वपाले नेपाली जनतालाई निराश हुन दिँदैन : महामन्त्री बुर्लाकोटी

पोखरापत्र संवाददाता
पर्वत, ८ जेठ

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका महामन्त्री कबिन्द्र बुर्लाकोटीले राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले जनतालाई निराश हुन नदिने बताउनुभएको छ।

पर्वत सदरमुकाम कुश्माबजारमा शुक्रबार आयोजित कार्यकर्ता भेटघाट कार्यक्रममा उहाँले नागरिकले चाहेजस्तो शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, सुशासनका क्षेत्रमा सरकारले प्रभावकारी काम भइरहेको बताउनुभयो । महामन्त्री बुर्लाकोटीले देशमा भएका बेतिथि र विसङ्गतिको जालाहरू तोड्नका लागि नेपाली जनताले पार्टीलाई करिब दुईतिहाइको बहुमत दिएर सरकारमा पठाएको बताउँदै विपक्षी दलहरूले जतिसुकै विरोध गरे पनि त्यस्ता जालाहरू तोडेरै छाड्ने बताउनुभयो।

उहाँले जनताको निराशालाई आशामा बदल्न काम नै गरेर देखाउनुपर्ने बताउँदै सोही कारणले संसद्मा प्रधानमन्त्री आउन नभ्याउनुभएको बताउनुभयो। काम गर्ने बेलामा फोन उठाएर र संसद्मा बोलेर नतिजा दिन नसकिने बताउँदै महासचिव बुर्लाकोटीले काम नै गरेर देखाउने भएकाले कम्तीमा छ महिना पर्खेर हेरिदिन आग्रह गर्नुभयो।

कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभा सदस्य सागर भुसालले समग्र पर्वत जिल्लाको विकास र समृद्धिका लागि आफू निरन्तर लागिपरेको बताउनुभयो । उहाँले आफूले पालिका सचिवालय सदस्यहरू नियुक्तिको विषयमा आलोचना भए पनि सहजतासहितको कार्यसम्पादनका लागि गठन गरिएको दाबी गर्दै आजैबाट विघटन गरेको घोषणासमेत गर्नुभयो।

अमेरिकाविरुद्ध नेपालको १२२ रनको फराकिलो जित

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

आइसिसी पुरुष विश्वकप क्रिकेट लिग-२ अन्तर्गत शुक्रबार सम्पन्न खेलमा नेपालले अमेरिकालाई १२२ रनको फराकिलो अन्तरले पराजित गरेको छ।

कीर्तिपुरस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तरराष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा सम्पन्न खेलमा ३१८ रनको लक्ष्य पछ्याएको अमेरिका ४१ दशमलव दुई ओभरमा १९५ रन बनाउँदा अलआउट भयो।

अमेरिकालाई अलआउट गर्ने क्रममा सन्दीप लामिछानेले तीन विकेट लिए। साथै ललित राजवंशी, दीपेन्द्र सिंह ऐरी र गुल्शन झाले दुई/दुई विकेट लिए भने सोमपाल कामीले एक विकेट हात पारे।

अमेरिकाका लागि सञ्जय कृष्णमूर्तीले सर्वाधिक ५६ रन बनाए। साथै नोथुष केन्जिगेले २९, शयान जहाङ्गिरले २७, शेहान जयसूर्याले २६, कप्तान शैतेजा मुक्कामुल्लाले २२ रनको योगदान दिए। त्यसअघि टस हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको नेपालले निर्धारित ५० ओभरमा आठ विकेटको क्षतिमा ३१७ रनको योगफल बनाएको थियो। नेपालका लागि इशान पाण्डेले सर्वाधिक ८४ रनको योगदान दिए। उनले ८३ बल खेल्ने क्रममा आठ चौका र एक छक्का प्रहार गरे। दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ५९ रन, कप्तान रोहित पौडेलले ४६, आशिफ शेखले ४३ कुशल भुर्तेलले २९ रन, आरिफ शेखले १८ रन र गुल्सन झाले १५ रन जोडे।

अमेरिकाका लागि शुभम रन्जाने तीन विकेट लिए भने मिलिन्द कुमार र रुसिल उगार करले समान एक-एक विकेट लिए। शुक्रबारको जितसँगै नेपाल अङ्क तालिकामा २८ खेलपछि ११ जित, १५ हार र दुई वटा अनिर्णितसहित २४ अङ्क जोडेको छ।

नेपालद्वारा मलेसिया पराजित

रासस
काठमाडौं, ८ जेठ

नेपाली महिला राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीले मलेसियाविरुद्धको दोस्रो अन्तरराष्ट्रिय टि-ट्वान्टी खेलमा जित हासिल गरेको छ। मलेसियाको बायुमास ओभल क्रिकेट शुक्रबार भएको खेलमा नेपालले मलेसियामाथि सात विकेटको जित निकालेको हो।

मलेसियाले नेपाललाई जितका लागि ८३ रनको सामान्य लक्ष्य दिएको थियो । जवाफमा नेपालले १६ ओभरमा तीन विकेट गुमाउँदै लक्ष्य पूरा गऱ्यो । नेपालको जितमा सम्झना खड्काले सर्वाधिक ३९ रनको योगदान दिइन्। त्यस्तै कविता कुँवरले १९ र सोनी पाखरिनले १२ रन जोडिन् । त्यसअघि टस जितेर पहिले ब्याटिङ रोजेको मलेसियाले निर्धारित २० ओभरमा नौ विकेट गुमाएर ८२ रनको योगफल बनाएको थियो । मलेसियाका लागि ऐना हमिजाले सर्वाधिक १७ रनको योगदान दिइन्। उनले ३० बलमा एक चौकाको सहायताले १७ रन बनाएकी हुन्। त्यस्तै धनुश्री मुहुनानले १५ रन जोडिन भने अरिनान नातास्याले १३ रन बनाइन्। त्यसबाहेक मलेसियाका अन्य खेलाडीले दोहोरो अङ्कमा रन जोड्न सकेनन्। बलिङतर्फ नेपालकी कविता कुँवर, रुविना क्षेत्री र रिया शर्माले समान दुई/दुई विकेट लिए भने पूजा महतो र सीता रानामगरले समान एक/एक विकेट विकेट लिइन्।

गण्डकीदेखि लोहितसम्म लोकार्पण

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

पेशाले विशिष्ट श्रेणीको चिकित्सक रहेका डा. कालु शर्मा सुवेदीको पछिल्लो अनुसन्धानमूलक संस्मरणात्मक कृति गण्डकीदेखि लोहितसम्म एक समारोहका बीच लोकार्पण गरिएको छ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेपाल संगीत तथा नाट्य प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका पूर्व कुलपति सरुभक्तले कृति लोकार्पण गर्दै सुवेदीका हालसम्मका कृतिमध्ये उत्कृष्ट कृति रहेको औल्याए । उनले नेपाली साहित्यमा संस्मरणलाई निबन्ध तथा संस्मरण जसरी चिनाउन खोजे तापनि लेखकले अभिव्यक्त गर्ने सन्देश, सत्य र तथ्य एउटै हुने धारणा राखे। मदन पुरस्कार विजेता वरिष्ठ साहित्यकार चन्द्रप्रकाश बानियाँले पछिल्लो समय पठन संस्कार हराएकोमा चिन्ता व्यक्त गर्दै हरेक लेखकले अर्का लेखकको कृति अध्ययन गर्न आवश्यक रहेको बताए । समालोचक असफल गौतमले कालु शर्मा सुवेदीले आफूसँग रहेका ऐतिहासिक सत्य र तथ्यको उजागर गरेर कृति प्रकाशित नगरेका भए उनलाई तिनै तथ्यको श्राप लाग्ने जिकिर गरे । उनले सुवेदी कुशल चिकित्सकमात्र नभएर एक सफल लेखक बन्ने सामर्थ्यका बहुआयामिक व्यक्तित्वसमेत रहेको बताए। लेखक सुवेदीले नेपालीहरू भोलिका पुस्ताका लागि हिजो गण्डकी तरेर लोहितसम्म नेपालीहरू किन र केका लागि गए भन्ने यथार्थलाई जीवन्त राख्न कृति लेखेको बताए। सोही समारोहबीच साहित्यकार शोभाकान्त गौडेलको कालीगण्डकीका किनार निबन्धको परिचर्चासमेत गरिएको थियो। डा. कृष्णराज अधिकारीले कृतिको परिचर्चा गर्दै कालीगण्डकी सभ्यता, संस्कार र संस्कृतिको समिश्रण गौडेलको कृतिको सार भएको बताए । निबन्धकार गौडेलले पूर्व कर्मचारी सेवा परिषद्को एक सक्रिय सदस्यका नाताले कृतिको पोखरामा परिचर्चा कार्यक्रम आयोजना गरिदिएकामा आयोजकप्रति आभार व्यक्त गरे।

समारोहमा अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाज गण्डकीका संस्थापक अध्यक्ष दुर्गाबहादुर शाह बाबा, गण्डकी साहित्य संगमका अध्यक्ष भीम रानाभाट, साहित्यकार मेघनाथ कुँवरलगायतले बोलेका थिए। पूर्व कर्मचारी सेवा परिषद् गण्डकीका अध्यक्ष गिरधारी सुवेदीको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा उपाध्यक्ष सूर्य बरालले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए भने कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव नगेन्द्रराज पौडेलले गरेका थिए।

पोउवा संघका अध्यक्ष कार्की महासंघको केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष गोकर्ण कार्की उद्योगी/व्यवसायीहरुको छाता संस्था नेपाल उद्योग वाणिज्य संघको केन्द्रीय सदस्यम मनोनित हुनुभएको छ।

महासंघका अध्यक्ष अञ्जन श्रेष्ठले नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको विधान (२०४९, सातौं संशोधन) को अधिकार प्रयोग गर्दै कार्कीलाई केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित गर्नुभएको हो। महासंघको विधानमा भएको छैटौं संशोधनले वरिष्ठ उपाध्यक्ष स्वतः अध्यक्ष हुने व्यवस्था गरेको थियो। त्यही व्यवस्था बमोजिम पोखराको व्यावसायिक प्रतिष्ठान लक्ष्मी समूहका निर्देशक अञ्जन महासंघको ६० औं वार्षिक साधारण सभापछि अध्यक्षको जिम्मेवारीमा पुग्नु भएको हो। अन्य पदमा भने निर्वाचन भएको थियो। पछिल्लो संशोधित विधानले अब अध्यक्ष पनि प्रत्यक्ष चुन्ने व्यवस्था गरेको हो। अध्यक्ष श्रेष्ठले पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कार्कीसहित शिव घिमिरे,मनिषलाल प्रधान,नविन रिजाल,दर्शना श्रेष्ठ र सहारा जोशीलाई पनि केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित गर्नुभएको छ । केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित भएसँगै कार्कीले निजी क्षेत्रका समस्या समाधान,नीतिगत पैरवी र व्यावसायिक वातावरण निर्माणका निम्ति अझ बढी क्रियाशिल रहने बताउनुभयो।

लेखनाथको...

सचिव डा. युवराज पौडेलले लेखनाथ क्षेत्रको विकासका लागि दीर्घकालीन सोचसहित पूर्वाधार निर्माण, वातावरणीय संरक्षण तथा लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना अपरिहार्य रहेको बताए । उनले पर्यटन क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्दै कानुनी तथा नीतिगत सहजीकरणमार्फत निजी क्षेत्रलाई लगानीका लागि प्रोत्साहन गरिने बताए । उनले उद्योग वाणिज्य संघसँग सहकार्य गरी पिपिए मोडलमार्फत ६ अर्ब रुपैयाँभन्दा माथिका परियोजनाहरू अघि बढाउन तीन तहका सरकारबीच समन्वय गरिने जानकारी दिए। उनका अनुसार पर्यटन, ऊर्जा, पूर्वाधार तथा सेवा क्षेत्रमा निजी क्षेत्रसँग मिलेर दीर्घकालीन परियोजनाहरू सञ्चालन गर्ने तयारी भइरहेको छ। लगानी बोर्डका एक्सपर्ट मनिराम महतले लेखनाथ क्षेत्रसँग आफ्नो पुरानो सम्बन्ध रहेको उल्लेख गर्दै स्थानीय विकास नै समग्र राष्ट्रिय विकासको आधार भएको बताए । उनले कुनै पनि क्षेत्रको विकासका लागि स्पष्ट मास्टर प्लान, इकोलोजी संरक्षण तथा योजनाबद्ध पूर्वाधार विकास आवश्यक पर्ने धारणा राखे । उनले वातावरणीय सन्तुलन र प्राकृतिक स्रोतको संरक्षणलाई ध्यान नदिई गरिने विकास दीर्घकालीन रूपमा प्रभावकारी नहुने उल्लेख गर्दै स्थानीय तहले दिगो विकासको अवधारणालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने बताए । नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका पूर्व केन्द्रीय सदस्य बाबुराम गिरिले नेपाल लगानी बोर्ड र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य विस्तार गर्न सके राष्ट्रिय पूँजीमार्फत जलविद्युत्, पर्यटन तथा औद्योगिक क्षेत्रमा ठूला परियोजना सञ्चालन गर्न सकिने धारणा राखे। उनले निजी क्षेत्र लगानीका लागि तयार रहे पनि राज्यबाट नीतिगत स्पष्टता र लगानीमैत्री वातावरण आवश्यक रहेको बताए। कार्यक्रममा सहभागी उद्योगी व्यवसायीहरूले लेखनाथ क्षेत्रमा पर्यटन, कृषि, सेवा तथा साना तथा मझौला उद्योगका प्रशस्त सम्भावना रहेको उल्लेख गर्दै लगानी आकर्षित गर्न राज्यले आवश्यक सहजीकरण गर्नुपर्ने धारणा राखेका थिए। बैठकमा निजी क्षेत्रको सशक्तीकरण, व्यवसायिक हित संरक्षण, स्थानीय आर्थिक गतिविधिको विस्तार, लगानीमैत्री वातावरण निर्माण तथा संस्थागत सुदृढीकरणका विषयमा समेत छलफल गरिएको थियो।

कार्यक्रमको सञ्चालन लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव भरतराज ओझाले गरेका थिए भने धन्यवाद ज्ञापन वरिष्ठ उपाध्यक्ष गोपीचन्द्र बास्तोलाले गरेका थिए।

हार्दिक बधाई एवम् शुभकामना

सायुज श्रेष्ठ
३.६४ जिपिए

विधान श्रेष्ठ
३.४८ जिपिए

इल्सा बैदार श्रेष्ठ
३.१० जिपिए

सान्भी श्रेष्ठ
३.१० जिपिए

रोजन आचार्य
२.६४ जिपिए

यस बालगोपाल भजन कृतन सेवा समितिका सक्रिय सदस्यहरु क्रमश : **महेशनारायण श्रेष्ठका नाति, सागर श्रेष्ठका छोरा एवम् तीर्थ श्रेष्ठ, भरत बैदार श्रेष्ठ, अर्जुन श्रेष्ठ, सूर्य आचार्य**का छोराछोरीहरु क्रमश : **सायुज श्रेष्ठ, विधान श्रेष्ठ, इल्सा बैदार श्रेष्ठ, सान्भी श्रेष्ठ, रोजन आचार्य**ले २०८२ **सालको एसईई परीक्षा**मा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्न सफल हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै उज्जवल भविष्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

माधवनारायण श्रेष्ठ
अध्यक्ष एवं
बालगोपाल भजन कृतन सेवा समिति परिवार
पोखरा-१३, गौँडाकोमुख

"आयुर्वेदोऽमृतानाम:"
पोखराको पुरानो र विश्वासिलो आयुर्वेद अस्पताल
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि
पोखरा-९, नयाँबजार(न्यू विवेक पेट्रोल पम्पको माथि)
०६१-५८९१९४, ९८४४३११९०६, ९८१३६७७७०६

छाला तथा यौन रोगहरुका लागि
महिलाहरुमा : निसन्तानपन, सेतोपानी बग्ने, योनी चिल्लाउने,महिनावारीमा गडबडी आदी
पुरुषहरुमा : शिघ्रपतन, यौन सन्तुष्टि नहुने, यौन चहाना नहुने, स्वप्नदोष, सरुवा यौन रोग, लिंग उतेजना नहुने आदी
डा. बिनोद मिश्रा
प्रत्येक महिनाको १२ गते

पायल्स, फिसर, फिस्टुला तथा मलद्वार सम्बन्धी रोगहरुको सफल उपचारको लागि
डा. राजिव घिमिरे
प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिबार

जस्तोसुकै (पुरानो/नयाँ) रोगहरुको विशेष आयुर्वेद उपचारको लागि
डा. सुरेश पुर्वे
महिनाको प्रत्येक दिन

उपचार गर्ने रोगहरु :-
१. पायल्स, फिसर, फिस्टुला
२. स्त्री तथा प्रसुति रोग
३. धातु तथा यौन रोग
४. श्वास प्रश्वास सम्बन्धी रोग
५. मृगौलाको पत्थरी
६. अनुहारको कालोपोतो र डण्डीफोर
७. उच्च रक्तचाप
८. सुगर(मधुमेह)
९. नशा तथा हाडजोर्नी रोग
१०. पिनास तथा एलर्जी

फेवा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादकः रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकान्त सिग्देल, प्रबन्ध सम्पादकः नारायण भण्डारी
कार्यालयः नयाँबजार, पोखरा, फोनः ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३७८५७ E–mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com,Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रणः हिमालय अफ्सेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा।

ऋण खोजेर सुरु गरेको तरकारीखेतीले सोवितलाई दिलाएको पहिचान

सन्तोष गौतम
म्याग्दी, ८ जेठ/रासस

तीस वर्षअघि साथमा रु एक सय नभएर तरकारीको बीउ किन्न नसकेका बेनी नगरपालिका–२ खबराका ५० वर्षीय सोवित शर्माको जीवनमा माटोसँगको मित्रताले नाम, दाम र पहिचान दिलाएको छ ।

"ऋण खोजेर रु १५० को बीउ किनेर २०५२ साल असारमा धानको बदला बन्दा र काउली रोप्दा छिमेकीहरूले मति बिग्रिएको भने", शर्मा सम्झनुहुन्छ, "भदौमा प्रतिकिलो रु दुईमा पनि नबिकेको काउली बन्दा जमिनमै पुरेर त्यसैमा लगाएको सागले काउली बन्दाको समेत लगानी उठायो ।"

अन्नबालीबाट घर चलाउन सम्भव नभएपछि तीन रोपनी जमिनबाट सुरु गरेको तरकारीखेतीले आफ्नो र परिवारको आर्थिक हैसियतमा ठूलो सुधार ल्याएका शर्माले नाम र दाम कमाउनुभएको छ । व्यावसायिक कृषि पेसाबाट सफलता पाएका औँलामा गन्न सकिने किसान भएको म्याग्दीमा शर्माको नाम अग्रपङ्क्तिमा आउँछ । आफू उद्यमी बन्नुका साथै अरू धेरैका लागि प्रेरणाको स्रोत बन्नुभएका शर्माले आफ्नै परिश्रम र मिहिनेतबाट मासिक एक लाख ५० हजार रुपैयाँ आम्दानी र करिब ५० हजार बचत गर्नुहुन्छ । छोरीलाई हेल्थ असिस्टेन्ट पढाएर विदेश पठाएका र छोरालाई पोखरामा स्नाकोत्तर पढाइरहेका सापकोटाले तरकारी र केराखेतीबाट भएको कमाइले खबरामा पक्की घर बनाउनुका साथै पोखराको लेखनाथमा घडेरी किनेको बताउनुभयो । तरकारी बेचेर कमाएको रु दुई लाखबाट खबराको दारिम्पाटामा खरिद गरेको सात रोपनी पहिरोले पुरिएको पाखोलाई थप १६ लाख रुपैयाँ खर्चेर पहिरो पन्छाउने र चक्लाबन्दी गर्नुभयो । "बारीको बीच भागमा चारवटा टनेल र खुला जमिनमा तरकारी तथा डिल र कुनामा केरा लगाएको छु", शर्माले भन्नुभयो, "गड्यौलाबाट तयार पारेको 'भर्मी कम्पोष्ट' मल, रासायनिक विषादीको विकल्पमा गहुँत प्रयोग गरी प्राङ्गारिक विधिबाट खेती गरेको छु ।" पाखोबारी अहिले हराभरा कृषि फार्म बनेको छ । परागशेचनका लागि १० घार मौरी पालेका शर्माले रोहोटे र खबरामा रहेको पुर्ख्यौली ३८ रोपनी जमिनमा हजारी जातको केरा, कागती र डालेघाँसखेती गर्नुभएको छ । शर्माले उत्पादन गर्ने केरा, गोलभेँडा, धनियाँ, खुर्सानी, साग, काँक्रो, सिमी, घिरौला, फर्सीलगायत मौसमी र बेमौसमी तरकारी सदरमुकाम बेनीबजार नजिकै भएकाले बिक्रीको समस्या छैन । सोवित तीन वर्षको हुँदा बुबा भवदत्तको छिमेकीको घरमा लागेको आगो निभाउने क्रममा जलेर निधन भयो । आमा सेतिले खेती किसानी गरेर दुई दिदी र बहिनीसँगै हुर्काएका सोवित पारिवारिक बाध्यताले १० कक्षामा पढ्दै गर्दा काम खोज्दै भारत पुग्नुभयो ।

केही वर्ष भारतको दिल्लीमा भौतारिँदा आफ्नो र घरको आर्थिक अवस्थामा सुधार हुन नसकेपछि गाउँ फर्किएका सोवितले धवलागिरि सामुदायिक स्रोत विकास केन्द्रबाट तालिम लिएपछि धानको विकल्पमा तरकारीखेती गर्न माटोसँग मितेरी गाँस्नुभयो । धान रोप्न छाडेर तरकारीखेतीगरेको सुनेर सोवितलाई घरमै भेट्न पुगेका तत्कालीन कृषि विकास कार्यालयका बागवानी विकास अधिकृत हेम शर्मा तिवारीको प्राविधिक सल्लाह र सहयोगले उत्साह बढ्यो । श्रीमती देवी बिरामी भएर उपचार गराउँदा लागेको ऋण तिर्न र देशमा चर्किँदै गएको द्वन्द्वका कारण सर्पिँदै गरेको तरकारीखेती श्रीमती र आमालाई जिम्मा लगाएर २०६१ सालमा मलेसिया पुगेका शर्माले त्यहाँको इलेक्ट्रोनिक कम्पनीका मालिकबाट प्रभावित भए चार वर्षपछि घर फर्किएर पुनः तरकारीखेतीमै जोडिनुभयो ।

"मलेसियाको कमाइले ऋण तिरे । र, केही पैसा बचत पनि गरेँ", शर्माले भन्नुभयो, "देशमा शान्ति प्रक्रिया सुरु भएकाले आमा र श्रीमतीले निरन्तरता दिएको तरकारीखेतीलाई थप व्यावसायिक बनाउने र उद्यम व्यवसाय गर्ने वातावरण भयो ।" आफ्नो सफलताको पछाडि आमा, श्रीमती र छोराछोरीको राम्रो साथ रहेको सापकोटा बताउनुहुन्छ । दिन, साँझ र बिहान माटोसँगै खेलेर बिताउने उहाँको फार्ममा परिवारका सदस्यबाहेक अन्य तीन जनाले रोजगारी पाएका छन् । "पहिला गुजारा चलाउन गाह्रो थियो, दुईचार हजार आवश्यक पर्दा ऋण खोज्नुपर्ने अवस्था थियो", सोवितकी श्रीमती देविले भन्नुभयो, "हामीलाई अहिले यो अवस्थामा ल्याएको तरकारीखेतीले हो ।" विसं २०७२ मा तत्कालीन कृषि विकास कार्यालयबाट पहिलोपटक उत्कृष्ट राष्ट्रपति कृषक पुरस्कार प्राप्त गर्नुभएका सोवितले कृषि मेलामा सहभागी भएर थुप्रै पुरस्कार पनि हात पार्नुभएको छ । बेनी नगरपालिका, कृषि ज्ञान केन्द्र, भेटेरिनरी अस्पताल, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, विभिन्न सङ्घसंस्थाबाट उहाँले तालिम र अनुदान सुविधा पनि पाउनुभएको छ ।

आफ्नो व्यवसायसँगै कृषकसँग सम्बन्धित विभिन्न सङ्घसंस्था र समूहमा आबद्ध सापकोटा कृषकलाई जैविक खेती प्रविधि सिकाउन एकीकृत कृषक पाठशालाको सहजीकरण गर्न जिल्लाभरका किसानको केरसाबारीमा पुग्नुहुन्छ । खबरामा व्यावसायिक तरकारीखेती सुरु गर्नेमा शर्मा र चन्द्रबहादुर घिमिरे हुनुहुन्छ । उहाँहरूको मिहिनेत र सफलताबाट प्रभावित भएर खबराका धेरै किसान व्यावसायिक तरकारी र केराखेतीतर्फ आकर्षित भएका बेनी नगरपालिका–२ का वडाध्यक्ष यामबहादुर कार्कीले बताउनुभयो । डेढ सय घरपरिवारको बसोबास रहेको खबराका करिब २५ जनाले व्यावसायिक तरकारीखेती गरेका छन् । पूरै गाउँको आयस्रोत केराखेती बनेको छ । उनीहरूले उत्पादन गरेको तरकारी र केरा बेनीबजारमा खपत हुन्छ । किसानले उत्पादन लागत पहिचान गर्न नसक्नु, कामदार र सिँचाइ अभाव व्यावसायिक कृषिका लागि मुख्य चुनौती भएको सापकोटाको अनुभव छ । पछिल्लो समय केराको गाना कालो र टुप्पोका पात पहेँलो हुँदै सुक्ने समस्या चुनौतीका रूपमा देखिएको छ । पाङ्गारिक विधिबाट तरकारीखेतीलाई निरन्तरता दिँदै नमूना कृषि फार्म बनाउने सापकोटाको योजना छ ।

गेन्स कलेजको 'क्लास आउट' सम्पन्न

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

पोखरा नदिपुर स्थिति गेन्स कलेजले आफ्ना बीबीए तथा बीएससी सीएसआईटी संकायका विद्यार्थीहरूका लागि एकदिने "क्लास आउट" कार्यक्रम आयोजना गरेको छ । कक्षा कोठा भन्दा बाहिर गएर व्यवहारिक ज्ञान आदानप्रदान गर्न कलेजले निरन्तर यस्तो कार्यक्रम गरिरहेको छ ।

कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले सराङकोटको पर्यटकीय तथा धार्मिक क्षेत्रको अवलोकन गरेका थिए। त्यसपछि सहभागीहरू नयाँ गाउँ रिसोर्टमा आयोजित औपचारिक सत्रमा सहभागी भएका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन कलेज प्रमुख विजय आनन्द शर्मा तिमिल्सिनाले गरेका थिए। उनले यस्ता कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा व्यावहारिक ज्ञान, नेतृत्व क्षमता तथा सामाजिक अन्तरक्रिया विकास गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताएका थिए । कार्यक्रममा विशेष वक्ताका रूपमा सहभागी इनसफ्ट रिसर्च एन्ड डेभलपमेन्ट का प्रमुख कार्यकारी अधिकृत राजकुमार रानाले जापानको स्वच्छ, अनुशासित र प्रभावकारी कार्यसंस्कृतिबाट आफू अत्यन्त प्रभावित भएको उल्लेख गर्दै युवा पुस्तालाई बजारको आवश्यकता र कमजोरी पहिचान गरेर अवसर सिर्जना गर्न आग्रह गरे ।

त्यसैगरी आर्का वक्ता निकेश द्वा, मिड टाउन ग्यालेरियाका प्रबन्ध निर्देशकले विद्यार्थीहरूको ग्रेडले उनीहरूको मेहनती बानीलाई चिनाउने भए पनि वास्तविक रूपमा व्यक्तित्वको विविधता, रुचि र सिर्जनशीलता नै सफलताको मुख्य आधार हुने धारणा व्यक्त गरे । यस कार्यक्रमकै अवसरमा केलजले मिड टाउन ग्यालेरिया र इनसफ्ट रिसर्च एन्ड डेभलमेन्ट बीच सहकार्यसम्बन्धी समझदारीपत्र (एमओयू) मा हस्ताक्षरसमेत गरिएको थियो । गेन्स कलेजका तर्फबाट डा रामजी शर्मा र सम्बन्धित संस्थाका तर्फबाट राजकुमार राना र निकेश द्वाले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका थिए । उक्त समारोहमा मेखराज पौडेल, सुरज अर्याल तथा नारायण न्यौपानेको पनि सहभागिता रहेको थियो । समापन मन्तव्यका क्रममा डा रामजी शर्मा ले यस्ता "क्लास आउट" कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूको व्यवहारिक क्षमता र आत्मविश्वास अभिवृद्धिमा ठूलो योगदान पुऱ्याउने बताए। अतिथि वक्ताहरूले पनि कलेजको यस पहललाई विद्यार्थीहरूको 'सफ्ट स्किल' विकासतर्फको महत्वपूर्ण कदमका रूपमा प्रशंसा गरेका थिए ।

छुसाङ–पाताङ्ग्या पदमार्ग स्तरोन्नति गरिँदै

पोखरापत्र संवाददाता
मुस्ताङ, ८ जेठ

छुसाङ–पाताङ्ग्या पदमार्ग स्तरोन्नति गरिँदैछ । उपल्लो मुस्ताङ भ्रमण गर्न जाने विदेशी पर्यटकको सहज पदयात्राका लागि राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप)ले यहाँका पर्यटकीय पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति सुरु गरेको हो ।

एक्याप लोमान्थाङ एक्याप जोमसोम कार्यक्षेत्र भित्र रहेका स्थानीय संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन समिति (सिएमसी)ले बारागुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका–३ छुसाङदेखि लोघेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका–५ ताङ्ग्यासम्मको पर्यटकीय पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति गरिरहेको हो । झण्डै नौ घण्टा पैदल दूरीको बारागुङ मुक्तिक्षेत्र–३ छुसाङदेखि पा हुँदै लोघेकरदामोदरकुण्डगाउँपालिका–५ सम्मको पर्यटकीय पदमार्गको मर्मत सुधार तथा स्तरोन्नतिका लागि एक्यापअन्तर्गत दुई समितिले अगलअलग रुपमा काम गरिएको एक्याप लोमान्थाङका प्रमुख उमेश पौडेलले जानकारी दिनुभयो ।

छुसाङदेखि पासम्मको दूरीमा छुसाङ समिति र ताङ्ग्यादेखि पासम्मको दूरीमा सुर्खाङ संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन समितिले पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति गरिरहेको प्रमुख पौडेलले जानकारी दिनुभयो । उपल्लो मुस्ताङ जाने पर्यटकीय पदमार्गको छुसाङदेखि पा हुँदै ताङ्ग्या पर्यटकीय पदमार्गको वैशाख १५ देखि पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति कार्य थालिएको एक्यापले जनाएको छ । पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नतिका लागि स्थानीय संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन समितिले घरेलु औजारसहित कामकाजमा जनशक्ति परिचालन गरेको हो । एक्याप लोमान्थाङ प्रमुख पौडेलका अनुसार छुसाङलेखि पा हुँदै ताङ्ग्यासम्मको पर्यटकीय पदमार्गको मर्मत सुधारलगायत कार्य दुई साताभित्र सम्पन्न हुने जानकारी दिनुभयो ।

बर्सेनि बर्खायामको वर्षाका कारण हुने भेलबाढी र पहिरोका कारण उक्त पदमार्ग भत्किने र बिग्रिने गरेको र पदमार्गलाई बर्सेनि मर्मत सुधारको कार्य गरिरहनुपर्ने प्रमुख पौडेलको भनाइ छ । छुसाङदेखि पा हुँदै ताङ्ग्या पदमार्गका कतिपय स्थानमा ग्याबिक प्रोटेक्सन गरिएको छ भने पदमार्ग दुई स्थानमा काठेपुल निर्माण गरिन लागिएको छ । यसैगरी, लोघेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकाले राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत घ्ये खोलादेखि त्याङ्ग्यासम्मको पर्यटकीय पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति कार्य गरेको गाउँपालिका अध्यक्ष लोप्साङ छोम्फेल विष्टले जानकारी दिनुभयो । गाउँपालिकाले राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रमको कार्यविधिअनुसार दैनिक ज्यालादारी दिनेगरी पदमार्ग मर्मत सुधारको कामकाजमा खटाएको उहाँले बताउनुभयो ।

पछिल्लो समय मुस्ताङका पर्यटकीय पदमार्ग सडक सञ्जालका कारण मासिँदै जान थालेका छन् । राष्ट्रिय गौरवको कोरला सडक र शाखा सडकको विकासले यहाँका पर्यटकीय पदमार्ग मासिन थालेको हो । कालीगण्डकी करिडोर सडकको पश्चिम छुसाङ, तेताङदेखि पा हुँदै ताङ्ग्या जोड्ने उपल्लो मुस्ताङको महत्वपूर्ण पर्यटकीय पदमार्ग हो । पछिल्लो समय त्यहाँको पर्यटकीय पदमार्ग बर्खायामको भेलबाढी र पहिरोले क्षति पुऱ्याउँदा उपल्लो मुस्ताङ जाने विदेशी पर्यटक पदयात्रीले निकै ठूलो जोखिम मोलेर यात्रा गर्नुपर्ने थियो ।

पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नति गर्नुपर्ने भन्दै विभिन्न ट्रेकिङ एजेन्सीलेसम्बन्धी निकायको ध्यानाकर्षण गराउँदै आइरहेका थिए । एक्याप लोमान्थाङ प्रमुख पौडेलले उपल्लो मुस्ताङ जाने छुसाङ–पाताङ्ग्या पदमार्गको मर्मत तथा स्तरोन्नतिकार्यले विदेशी पर्यटकको पदयात्रा सहज हुने बताउनुभयो ।

धौलागिरि र ढोरपाटनमा चिरकालिजको सर्वेक्षण

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ८ जेठ

म्याग्दीको धौलागिरि गाउँपालिका र बागलुङको ढोरपाटन नगरपालिका क्षेत्रमा दुर्लभ पन्छी चिरकालिजको सर्वेक्षण गरिएको छ ।

नेपाल पन्छीविद् सङ्घको प्राविधिक टोलीले धौलागिरि गाउँपालिका–१ गुर्जा, ४ बगर र ढोरपाटन नगरपालिकाको बुर्तीवाङ घुसाखानीमा चिरकालिजको स्थलगत सर्वेक्षणका साथै समुदायस्तरमा संरक्षणसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम गरेको थियो ।

संघका अध्यक्ष हथन चौधरी, उपाध्यक्ष मनशान्ता घिमिरे, कार्यकारी निर्देशक लक्ष्मणप्रसाद पौडेल, अनुसन्धान अधिकृत विराटराज रजक र सदस्य केशव चोखालको टोलीले स्थानीय समुदायको सहयोगमा बगरदेखि घुसाखानीसम्म सर्वेक्षणको काम गरेको थियो । दातृ निकाय टोलेडोजुको सहयोगमा डिभिजन वन कार्यालय म्याग्दी, बागलुङ र ढोरपाटन शिकार आरक्षसँगको समन्वयमा चिरकालिजको सर्वेक्षण गरिएको कार्यकारी निर्देशक पौडेलले बताउनुभयो । चिरकालिजको प्रजनन हुने याम पारेर वासस्थान नजिकैको बगर, गुर्जा र घुसाखानीमा चिरकालिजको सर्वेक्षण गरिएको थियो । चिरकालिजको अनुमानित सङ्ख्यासहितको प्रतिवेदन चाँडै सार्वजनिक गरिने कार्यकारी निर्देशक पौडेलले बताउनुभयो ।

सर्वेक्षकले चिरकालिजको आवाज सुनेर बसोबास रहेको पुष्टि र अनुमानित सङ्ख्या पहिचान गर्ने गर्छन् । यसअघि धौलागिरि गाउँपालिका–३ दर र वडा नं ४ मुदीमा चिरकालिजको वासस्थान रहेको भेटिएको थियो । अध्ययनमा सहभागी विराट रजकका अनुसार मुदीमा तीन र दरमा सात जोडी चिरकालिज भेटिएका थिए । चोरीशिकारी, अनियन्त्रित डढेलो र जलवायु परिवर्तन चिरकालिज संरक्षणका लागि चुनौतीपूर्ण मानिएको छ । चोरीशिकारी बाहेक गुडबाट अण्डा टिप्ने, पासो थाप्ने, चल्ला छोपेर घरमा ल्याएर पाल्न खोज्ने, अण्डा पार्ने, कोरल्ने र चल्ला निकाल्ने समयमा हुने डढेलोका कारण चिरकालिज लोप हुने अवस्थामा छ ।

सङ्घले पछिल्लो छ वर्षयता दातृ निकाय 'टुलेडोजु'को सहयोगमा म्याग्दीको धौलागिरि गाउँपालिकाको साथै मुस्ताङको घाँसा क्षेत्रको कालीगण्डकी बेसिनमा चिरकालिजको संख्या पहिचानका लागि अध्ययन र संरक्षणको कार्य गर्दै आएको छ । कालीगण्डकी बेसिनमा हालै भएको अध्ययनका क्रममा १८ जोडी चिरकालिज भेटिएका थिए । धौलागिरि ढोरपाटनपछि सर्वेक्षण टोली मुस्ताङ पुगेको छ। समुद्री सतहदेखि एक हजार ४०० मिटरदेखि तीन हजार ६०० मिटरसम्मको उचाइमा चिरकालिज पाइने गर्छ ।

सामान्य कालिजजस्तै यो तल्लो तटीय क्षेत्रमा पाईदैन । यो चरा भट्ट हेर्दा कालिजको पोथीजस्तै देखिए पनि धेरै भिन्नता हुन्छ । वैशाख, जेठ र असार चिरकालिजले अण्डा पार्ने, कोरल्ने र चल्ला निकाल्ने समय हो । चिरकालिजको भालेको पुच्छर लामो, आँखाको रङ पनि रातो हुने, शरीरमा सेतो थोप्लामा कालो बुट्टा हुन्छ भने आकारमा पोथी भालेभन्दा सानो र पुच्छर पनि छोटो हुन्छ ।

भिरमा नै वासस्थान बनाउने यो पन्छीले एकपटकमा सातदेखि १५ वटासम्म फुल पार्छ । अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र, ढोरपाटन सिकार आरक्ष र रारा राष्ट्रिय निकुञ्जका साथै संरक्षित क्षेत्रभन्दा बाहिर पर्वतसँगै म्याग्दी र बागलुङ तथा कर्णाली तथा सुदूरपश्चिम चिरकालिजको वासस्थान हो । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ मा यसलाई लोपोन्मुख पन्छीको रूपमा सूचीकृत गरेको छ ।

तपाईंको आज

मेष	: झमेला बढ्ने	तुला	: सत्कार मिल्नेछ
वृष	: शुभ यात्रा	वृश्चिक	: अप्रत्यसित लाभ
मिथुन	: स्वास्थ्यमा सुधार	धनु	: शारीरिक झमेला
कर्कट	: आर्थिक समस्या	मकर	: मानसिक तनाव
सिंह	: शत्रुको भय	कुम्भ	: सहयोग मिल्नेछ
कन्या	: कार्यमा सफलता	मीन	: ब्यापारमा लाभ

हरिसिद्धि भविष्यवाणी केन्द्र
पोखरा–१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइलः ९८६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस् ।

रघुगङ्गामा स्थानीय पाठ्यपुस्तक लागू

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ८ जेठ

म्याग्दीको रघुगङ्गा गाउँपालिकाले स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक तयार गरी पठनपाठन सुचारु गरेको छ ।

चालु शैक्षिक सत्रदेखि कक्षा १ देखि ३ सम्म पठनपाठन हुने गरी गाउँपालिकाले स्थानीय पाठ्यपुस्तक 'हाम्रो रघुगङ्गा' तयार गरेको हो । गाउँपालिकाले स्थानीय पाठ्यपुस्तक तयारका लागि जनता मावि दग्नामका प्रधानध्यापक गुन पुनको नेतृत्वमा गठन गरेको कार्यदलले पुस्तक तयार गरी प्रकाशन गरेको हो । एक सय पूर्णाङ्कको पठनपाठन हुने गरी स्थानीय पाठ्यपुस्तकको रुपमा पालिकाभित्रका ३३ सामुदायिक र एक संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन गर्ने कक्षा १ देखि ३ सम्मका विद्यार्थीलाई उक्त पुस्तक पठनपाठन गराउन सुरु गरिएको गाउँपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख नहेन्द्र आचार्यले जानकारी दिनुभयो । उक्त पाठ्यपुस्तक एक कार्यक्रमबीच गाउँपालिकाका अध्यक्ष भबबहादुर भण्डारी, उपाध्यक्ष प्रेमकुमारी पुन, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कुलराज पौडेल, शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ म्याग्दीका प्रमुख विदुर चापागाईले विमोचन गर्नुभएको हो । विद्यालय तहका बालबालिकालाई पालिकाभित्रका ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, कला, स्थानीय सीप र प्रविधि, कृषि, पशुपालनलगायतबारे जानकारी गराउन स्थानीय पाठ्यपुस्तकले सहयोग पुग्ने गाउँपालिका अध्यक्ष भण्डारीले बताउनुभयो । उहाँले पालिकाले छिट्टै कक्षा ४ र ५ को समेत पाठ्यपुस्तक तयार गर्ने जानकारी दिनुभयो । स्थानीय पाठ्यपुस्तकले विद्यार्थीलाई आफ्नै पालिकाको समग्र चिनारी गराउने छ ।

पुस्तक निर्माण कार्यदलका संयोजक पुनले पालिकाका सबै बस्तीमा पुगेर आवश्यक विवरण तथा तस्बिर र सुझाव सङ्कलन गरी पालिकाको चिनारी हुने गरी पाठ्यपुस्तक तयार गरिएको बताउनुभयो ।

ओशो: चेतनाको महासागर र नवीन युगको पदचाप

✍ राजेन्द्र भण्डारी

बिसौं शताब्दीको बौद्धिक इतिहासलाई फर्केर हेर्दा भारतीय भूमिमा जन्मिएका महान् दार्शनिक र चिन्तकहरूमध्ये ओशो रजनीश एक अद्वितीय र मौलिक व्यक्तित्वका रूपमा सम्मान गरिन्छ ।

विज्ञान, दर्शन, मनोविज्ञान र अध्यात्मको सेतु निर्माण गर्दै सरल भाषामा गहिरा सत्यहरू उद्घाटन गर्नु उनको चिन्तनको मूल शक्ति हो । उनले मानव जातिलाई परम्परागत उपदेशकका रूपमा मात्र होइन, बरु नवीन सोचका साहसी अन्वेषकका रूपमा मार्गनिर्देश गरे । ओशो को थिए? आदि गुरु, विद्रोही चिन्तक वा 'सेक्स गुरु' ? वास्तवमा उनी यी सबै परिभाषाभन्दा माथि आफ्ना लाखौँ अनुयायीका लागि केवल 'ओशो' थिए-जसले बाह्य आडम्बरलाई होइन, भित्री चेतनाको जागरणलाई जीवनको केन्द्र बनाए। 'ओशो' शब्दको अर्थ नै त्यो सौभाग्यशाली व्यक्ति हो, जो स्वयम् सागरमा विलीन भएको छ। उनले विचारमा जीवनको पूर्णताको सपना देखे र सारा मानवजातिलाई त्यस दिशामा उन्मुख गराउने प्रयास गरे । सुविख्यात लेखक खुशवन्त सिंहका शब्दमा, "भारतमा जन्मिएका विचारकहरूमध्ये ओशो सबैभन्दा मौलिक, उर्वर र सृजनशील थिए। उनी जस्ता दार्शनिक साहेद यो शताब्दीमा फेरि देख्न पाइँदैन ।"

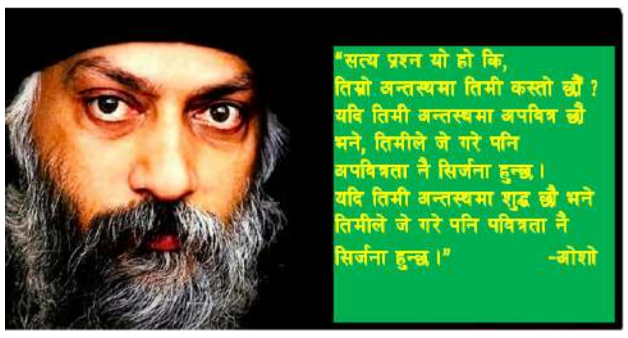

ओशोको दृष्टिमा धर्म कुनै निश्चित आस्था, सम्प्रदाय वा कर्मकाण्डमा सीमित हुँदैन । धर्म त चेतनाको त्यो अवस्था हो, जहाँ व्यक्ति स्वयंप्रति जागरुक हुन्छ । उनले पूर्वीय र पश्चिमी आध्यात्मिक परम्पराको समिश्रण गराई प्रेम, उत्सव र सचेतनापूर्ण जीवनको वकालत गरे । उनको दर्शनले परम्परागत अन्धविश्वास र रूढीवादलाई तर्कको प्रकाशमा चुनौती दिन्छ । उनले सदियौँदेखि चल्दै आएको राजनीति, धर्म र यौनसम्बन्धी धारणामाथि प्रश्न उठाए। उनको मूल मन्त्र थियो– "पहिले स्वयम्लाई चिन्नु, तब मात्र अरूलाई चिन्न सकिन्छ ।" यो आत्मचिन्तन नै संसारको सबैभन्दा ठूलो र रहस्यमय क्रान्ति हो ।

ओशोले मानव सभ्यतालाई दिएको सबैभन्दा अमूल्य उपहार 'ध्यान' हो । उनले ध्यानलाई नीरस गम्भीरताबाट बाहिर निकालेर उत्सवको रूपमा स्थापित गरे। उनका अनुसार, ध्यान केही गर्नु होइन, बरु केवल 'हुनु' हो । यो विचार र मनभन्दा माथि उठेर वर्तमानको प्रत्येक क्षणमा विश्रान्ति प्राप्त गर्ने प्रक्रिया हो । ओशोले बुद्ध, ताओ, सुफी र तिब्बती जस्ता विश्वभरका साधना पद्धतिलाई समेटेर आधुनिक मानिसका लागि 'सक्रिय ध्यान' (Active Meditation) विकसित गरे। उनले हाँस्ने, नाच्ने र गाउने जस्ता क्रियालाई ध्यानमा जोडेर यसलाई नयाँ उचाइ दिए। ओशो स्पष्ट पार्छन् । "जहाँ अनुभव छ, त्यहाँ ध्यान हुँदैन; र जहाँबाट ध्यान सुरु हुन्छ, त्यहाँ अनुभव रहँदैन ।" अर्थात्, चेतनाको शुद्ध र विचारशून्य अवस्था नै ध्यान हो।

ओशोले सम्भोगको परम्परागत र संकुचित दृष्टिकोणलाई पूर्णतः रूपान्तरण गरिदिए । सम्भोगलाई दमन गर्नुको साटो यसलाई स्वीकार गरेर आध्यात्मिक उचाइमा लैजानुपर्ने उनको धारणा थियो । उनले सम्भोगलाई 'ईश्वर प्राप्तिको पहिलो द्वार' र 'समाधिको पहिलो खुड्किलो' का रूपमा व्याख्या गरे। उनका अनुसार, साँचो प्रेमको प्रस्थानविन्दु स्वयम् प्रतिको प्रेम हो । सम्भोग जब ध्यान र प्रेमसँग जोडिन्छ, तब यसले मानिसलाई शारीरिक तृप्तिभन्दा माथि आत्मिक आनन्दको मार्गमा डोऱ्याउँछ। उनले भनेका छन्- "सम्भोग एउटा यस्तो मौन बीज हो, जसमा उषा अङ्कुरित भयो भने प्रेम बन्दछ र प्रेम पुष्पित भयो भने ईश्वर प्राप्तिको द्वार खुल्दछ ।" ओशोले शिक्षाको वकालत गरे जसले मानिसलाई केवल जीविकोपार्जनका लागि मात्र होइन, जीवन जिउनका लागि तयार पारोस् । शिक्षाले भौतिक विकासका साथै भावनात्मक र आत्मिक पक्षलाई पनि प्रस्फुटित गराउनुपर्छ । यदि शिक्षाले मानिसलाई आफ्नो अन्तरआत्मामा डुब्ने कला सिकाउँदैन भने त्यो शिक्षा व्यर्थ छ ।

निष्कर्षः ओशो रजनीश जति चर्चित रहे, त्यति नै विवादित पनि । जति समर्थक थिए त्यति नै विरोधी पनि । कसैले उनलाई समाज सुधारक माने त कसैले विद्रोही । तर सत्य यो हो कि ओशो एउटा यस्तो वैचारिक ज्वाला थिए, जसलाई तत्कालीन समाजलाई सम्हाल्न कठिन भयो। उनले मानिसलाई अतीतको बोझ र भविष्यको चिन्ताबाट मुक्त भएर 'वर्तमान' मा बाँच्न सिकाए । ओशो मानव जातिका लागि एउटा यस्ता 'युगद्रष्टा' हुन्, जसलाई शब्दको घेराभित्र सीमित राख्न सकिँदैन । उनी एउटा ज्ञानको अथाह सागर हुन्, जसमा डुब्नेले मात्र जीवनको वास्तविक अर्थ भेट्टाउँछ। उनी बिसौं शताब्दीका महानतम युगपुरुष र सार्थक जीवन जिउने कलाका प्रणेताका रूपमा सधैँ अविस्मरणीय रहनेछन् ।

पोखरामा ज्येष्ठ नागरिकका लागि मैत्रीपूर्ण फुटबल प्रतियोगिता

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

'स्वस्थ शरीर, सक्रिय जीवन र भाइचारा हाम्रो अभियान' मूल नाराका साथ पोखरामा शनिबार ७० वर्षभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकका लागि मैत्रीपूर्ण फुटबल प्रतियोगिता आयोजना गरिएको छ।

पोखरा महानगरपालिका-५ वडा कार्यालयको प्रवर्द्धन तथा ज्येष्ठ नागरिक मैत्रीपूर्ण फुटबल खेल समितिको आयोजनामा बाराही माविको खेल मैदान सो प्रतियोगिता हुन लागेको हो । ज्येष्ठ नागरिकको सम्मान, स्वास्थ्य र सक्रिय जीवनलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यका साथ प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको प्रचारप्रसार समितिका संयोजक वसन्तराज गौतमले जानकारी दिनुभयो ।

'ज्येष्ठ नागरिक वाकिङ फुटबल खेल, मैत्रीपूर्ण कार्यक्रम २०८३' नाम दिइएको उक्त प्रतियोगिताका लागि हालसम्म ७० पुरुषले नाम दर्ता गराइसक्नुभएको आयोजकले जनाएको छ । उमेर प्रमाणित गर्न नागरिकता वा छिमेकीको सनाखतलाई आधार मानिएको प्रतियोगिताका संयोजक डा सरोज कोइरालाले बताउनुभयो ।

ज्येष्ठ नागरिकलाई राज्यले दिने सम्मान र उनीहरूको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले प्रतियोगिता आयोजना गरिएको हो । नेपालमै पहिलोपटक यस्तो प्रतियोगिताको सुरुआत गरेर एउटा सकारात्मक सन्देश दिन खोजेको संयोजक डा कोइरालाले बताउनुभयो । प्रतियोगितामा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ ।

स्याङ्जामा करोडौँका खानेपानी योजना अलपत्र

पोखरापत्र संवाददाता
स्याङ्जा, ६ जेठ

स्याङ्जामा करोडौँ मूल्य लागनी भएका खानेपानी योजनाहरु अलपत्र परेका छन् । संघीय सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०७५/७६ पछिका वर्षमा प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरित करोडौँ मूल्य लगानी भएका ६ दर्जन भन्दा बढी योजनाहरु अलपत्र परेका हुन् ।

संघीय सरकारबाट पछिल्लो ७ वर्षको अवधिमा गण्डकी प्रदेश सरकारलाई झण्डै एक सय ५९ खानेपानीका योजना हस्तान्तरण भएका छन् । हस्तान्तरित योजनामध्ये ८६ करोड २० लाखमा ८५ वटा योजना निर्माण सम्पन्न भएका छन् भने ७४ वटा योजनाहरु अलपत्र परेका छन् । अलपत्र परेका योजना बनाउन ७४ करोड ५२ लाख बजेट अपुग भएको छ। संघ सरकारले योजना हस्तान्तरण गर्दै जाने तर प्रदेश सरकारसँग आवश्यक बजेट नहुँदा योजनाहरु अलपत्र पर्दै गएको खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय स्याङ्जाले जनाएको छ । संघले हस्तान्तरण गरेका कुल योजनामध्ये ८६ वटा बनिसक्दा ७४ वटा योजना बजेट अभावकै कारण समयमै बन्न नसकेको हो । अलपत्र परेका कतिपय योजना खडहरमा परिणत हुँदै गएका छन् । 'संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित १५९ योजनामध्ये ८६ करोड २० लाखको लागतमा ८५ वटा योजना निर्माण गरेका छौं ।' डिभिजन कार्यालय प्रमुख किरण पौडेलले भने, '७४ करोड ५२ लाख बजेट आवश्यक पर्ने बाँकी ७४ वटा योजना निर्माण गर्न बजेट अभाव भएकै कारण निर्माण कार्य रोकिएको छ ।' निर्माण रोकिएको ७४ योजना बजेट अभावकै कारण समयमै बन्न नसकेको इन्जिनियर पौडेलले बताए । बजेट अभावमा खानेपानीका ७४ योजना अलपत्र पर्दा लक्षित समुदायका १९ हजार बढी

नागरिक स्वच्छ खानेपानीबाट बञ्चित हुँदै आएका छन् ।

खानेपानीका योजना निर्माणमा स्याङ्जा र कास्की हेर्दै आएको डिभिजन कार्यालले अलपत्र परेका योजनामध्ये स्याङ्जामा ५२ र कास्कीतर्फ २२ वटा योजनाहरु अलपत्र रहेको जानकारी दिएको छ। शर्तका क्रमागत योजनामा श्रोत सुनिश्चित नहुँदा अलपत्र परेका हुन्। अधिकांश योजनाहरु निर्माणकै चरणमा रहेपनि चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बजेट विनियोजन नहुँदा अलपत्र पर्दै गएको डिभिजन कार्यालय सूचना अधिकारी इन्जिनियर कमल बरालले बताए । योजना अलपत्र हुँदा 'एक घर, एक धारा' अवधारण कार्यान्वयन प्रभावित बनेको इन्जिनियर बरालको भनाई छ । अलपत्र परेका योजनामध्ये झण्डै १२ वटा योजनाको ९० प्रतिशत काम सकिएको छ । करिब ३२ वटा योजनाहरु ५०/६० प्रतिशत निर्माण सकिएको डिभिजन कार्यालयले जनाएको छ । झण्डै ३० वटा योजना खडहरमा परिणत हुँदै गएको छ । पुराना योजना सम्पन्न गर्नेतर्फ आउँदो वर्ष बजेट विनियोजन नभए राज्यले गरेको करोडौंको लगानी 'बालुवामा पानी' हुनेछ। प्रदेश सरकारबाट खानेपानीका मझौला तथा साना योजनाहरु निर्माण गरिदै आएको छ । ठूला लागतका योजना संघले बनाउनुपर्नेमा प्रदेशको दायित्वमा हस्तान्तरण गर्दै जाँदा योजना अलपत्र परेको उर्जा, जलश्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालयले जनाएको छ । हस्तान्तरण गरेर मात्रै हुँदैन्, प्रदेशको क्षमता भन्दा ठूला योजना संघले बनाउनुपर्नेमा मन्त्रालयले जोड दिएको छ । निर्माणाधिन योजना सम्पन्न नगर्ने र जथाभावि योजना थप्ने परम्पराले समस्या बढ्दै गएको मन्त्रालयको जिकिर छ ।

जिल्लाका ११ स्थानीय तहमध्ये चापाकोट नगरपालिकामा १८, वालिङ नगरपालिकामा ७, पुतलीबजार नगरपालिकामा ६, गल्याङ नगरपालिकामा ५, भीरकोट नगरपालिकमा चार गरी ४० वटा र कालीगण्डकी गाउँपालिकामा ५ अर्जुनचौपारी, हरिनाश, आँधीखोलामा दुई/दुई तथा फेदीखोलामा एक गरी १२ समेत ७४ योजना अलपत्र परेका हुन् ।

त्यसैबीच बिरुवा गाउँपालिकामा भने अलपत्रमा परेका योजना नरहेको डिभिजन कार्यालयले जनाएको छ । प्रदेश सरकारअन्तर्गत झण्डै दुई सय भन्दा बढी खानेपानीका योजना संचालनमा रहेको जनाउँदै कार्यालयले पछिल्लो ७ वर्षको अवधिमा 'एक घर, एक धारा' अभियानमा २८ हजार बढी खानेपानीका धारा जडान गरेको जानकारी दिएको छ। लक्षित योजना सम्पन्न भए चालु वर्षमा थप करिब तीन हजार खानेपानीका धारा जडान गर्ने कार्यालयको योजनना रहेको छ।

प्रतिकूल मौसमले प्रभावित बनायो मह उत्पादन

कृष्ण न्यौपाने
तनहुँ, ८ जेठ/रासस

यहाँको शुक्लागण्डकी नगरपालिका-१ थप्रेकका मौरीपालक सुरज वाग्ले यस वर्ष मह उत्पादन घट्ने चिन्तामा हुनुहुन्छ। अघिल्ला वर्षहरूमा यही समयमा मह निकालेर ग्राहकलाई बिक्री गरिसक्ने उहाँ यसपालि भने मौसमकै कारण उत्पादनमा ठूलो गिरावट आउने अनुमान गरिरहनुभएको छ।

वर्षौँदेखि मौरीपालन व्यवसायमा सक्रिय वाग्लेले यस वर्ष जेठमा करिब ३०० किलो मह उत्पादन हुने अपेक्षा गर्नुभएको थियो । तर फागुनदेखि सुरु भएको प्रतिकूल मौसमले मौरीको प्राकृतिक गतिविधिमा असर पुर्‍याएपछि उत्पादन लक्ष्य निकै घटेको उहाँले बताउनुभयो। अहिलेको अवस्था हेर्दा जेठको अन्त्यसम्म करिब १०० किलो हाराहारीमात्र मह उत्पादन हुनसक्ने उहाँको अनुमान छ।

"पोहोरपरार यही समयमा मह निकालेर ग्राहकलाई वितरण गरिसकेका थियौँ", वाग्लेले भन्नुभयो, "तर यसपालि मौसमले साथ दिएन । फागुन र चैतमा लागेको बाक्लो कुहिरोले मौरीले पर्याप्त मात्रामा फूलबाट रस सङ्कलन गर्न सकेनन् । त्यसपछि वैशाखभरजसो पानी परिरहँदा मौरी घारबाट निस्कनै सकेनन् ।"

उहाँका अनुसार मौरीपालन व्यवसाय प्रत्यक्ष रूपमा मौसमसँग जोडिएको व्यवसाय हो । मौसम अनुकूल हुँदा मौरीले फूलबाट रस सङ्कलन गरी मह उत्पादन राम्रो गर्छन् । तर लामो समयसम्म कुहिरो लाग्ने, चिसो बढ्ने वा लगातार पानी पर्ने अवस्था आए मौरी निष्क्रियजस्तै हुने र उत्पादन घट्ने समस्या देखिन्छ ।

यस वर्ष विशेषगरी फागुन र चैतमा असामान्य रूपमा बाक्लो कुहिरो लागेको उहाँले बताउनुभयो । सामान्यतया यस समयमा विभिन्न वनस्पति तथा जङ्गली फूलहरू फुल्ने र मौरी सक्रिय हुने गर्छन् । तर घाम कम लागेका कारण फूलमा पर्याप्त रस विकास हुन नसकेको तथा मौरीको उडान अवधि घटेको वाग्ले बताउनुहुन्छ । त्यसपछि वैशाख महिनाभर परेको लगातार वर्षाले समस्या झन् बढाएको उहाँले बताउनुभयो ।

मह उत्पादन घटेसँगै बजार व्यवस्थापनमा समेत चुनौती थपिएको वाग्लेको अनुभव छ। दैनिक रूपमा ५० भन्दा बढी ग्राहकले मह कहिले उपलब्ध हुन्छ भनेर सोध्ने गरेको उहाँले बताउनुभयो। सामाजिक सञ्जाल र प्रत्यक्ष सम्पर्कमार्फत ग्राहकले महको माग गरिरहेको भए पनि पर्याप्त उत्पादन नहुँदा तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिएको उहाँको भनाइ छ । "धेरै साथीभाइ तथा ग्राहकले जेठ लाग्यो, मह कहिले पाइन्छ भनेर सोधिरहनुभएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "उत्पादन हुनेबित्तिकै जानकारी गराउँछु । तर प्राकृतिक अवस्थाले साथ नदिँदा अपेक्षाअनुसार उत्पादन हुन सकेन।" वाग्लेले आफूले उत्पादन गर्ने मह शुद्ध र प्राकृतिक भएकाले ग्राहकको विश्वास बढ्दै गएको बताउनुभयो । स्थानीयस्तरमै उत्पादन भएको मह स्वास्थ्यका लागि उपयोगी हुने भएकाले माग बर्सेनि बढ्दै गएको उहाँको भनाइ छ । मौरीपालन व्यवसायलाई कृषिसँग जोडिएको महत्वपूर्ण आयआर्जनको माध्यम मानिन्छ। कम लगानीमा सुरु गर्न सकिने यो व्यवसायले ग्रामीण क्षेत्रका धेरै परिवारलाई आर्थिक रूपमा सहयोग पुर्‍याउँदै आएको छ। साथै मौरीले परागसेचनमार्फत कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न पनि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विज्ञहरू बताउँछन् । वाग्लेले सरकारले मौरीपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति ल्याए पनि मौसमजन्य जोखिम न्यूनीकरणतर्फ थप ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता रहेको बताउनुभयो। "मौरीपालन केवल व्यवसायमात्र होइन, वातावरण र कृषि उत्पादनसँग जोडिएको विषय पनि हो", उहाँले भन्नुभयो, "यसलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न दीर्घकालीन योजना आवश्यक छ ।" वाग्लेले विदेशमा गर्ने दुःख स्वदेशमै गरे आम्दानी र सन्तुष्टि मिल्ने आत्मविश्वाससहित मौरीपालन गरिरहनुभएको छ । फूलको रसको मह प्रतिकिलो रु दुई हजार र कटुसको कात्तिके मह प्रतिकिलो रु दुई हजार ५०० मा बिक्री हुँदै आएको उहाँले बताउनुभयो । वाग्लेको घरमा पालिएका मौरी कहिलेकाहीँ घार छाडेर भाग्ने गर्छन् । घरदेखि एक दुई किलोमिटर टाढा पुगेका मौरी वाग्लेले खोजेर ल्याउनुहुन्छ । त्यस्तो बेला उहाँले छातीमा टाँसेर मौरी फिर्ता ल्याउने गर्नुभएको छौँ । बेलाबेलामा मौरी भाग्ने गरेको पुनः फिर्ता ल्याउने गरेको वाग्ले बताउनुहुन्छ।

प्रत्येक वर्ष फागुनदेखि जेठ र मङ्सिरमा मौरी छुट्टिने गर्छ । एउटा घारमा भएका मौरी दुई भाग लाग्छन्, त्यतिबेला मौरी उडेर जाने गरेको वाग्ले बताउनुहुन्छ । "अनि यसरी नै फेरि खोजेर ल्याउँछु, मौरी ल्याउने पनि विभिन्न तरिका हुन्छ", वाग्लेले भन्नुभयो। वाग्लेले मौरीको साथसाथै बाख्रापालन पनि गर्नुभएको छ । "कृषि पेसासँग लगाव बसिसकेको छ, आनन्द आउँछ । कतिपयले युवा भएर पनि के काम गरेको यस्तो पनि भन्थे", उहाँले भन्नुभयो, "तर अहिले मनग्य आम्दानी हुन थालेपछि गाउँलेले पनि राम्रो गरिस् भन्छन् ।"

निर्माणाधीन जलविद्युत् आयोजनाको पर्खालबाट खसेर मजदुरको मृत्यु

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, ८ जेठ

गोरखामा निर्माणाधीन जलविद्युत् आयोजनाको पर्खालबाट खसेर शुक्रबार एक मजदुरको मृत्यु भएको छ । गण्डकी गाउँपालिका-१ बुङ्गारमा निर्माणाधीन सुपर त्रिशूली हाइड्रोपावरमा कार्यरत एक मजदुरको काम गर्ने क्रममा पर्खालबाट खसेर मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय गोरखाका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक (डिएसपी) राजकुमार श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो । मृत्यु हुनेमा सप्तरी जिल्ला घर भएका ४१ वर्षीय दुखीलाल यादव रहेको उहाँको भनाइ छ ।

दिउँसो करिब २:४५ बजे पर्खालबाट खसेर गम्भीर घाइते भएका उहाँलाई उपचारका लागि चितवन आधारभूत अस्पतालमा पुर्‍याइएकामा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो ।

हाइड्रो निर्माणस्थलमा रहेको अन्दाजी २० मिटर अग्लो पर्खालबाट यादव अचानक तल खसेका थिए । घटनाको थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

सीताराम र ध्रुव माविमा परिवार नियोजनको अभियान

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ८ जेठ

नेपाल परिवार नियोजन संघ कास्की शाखाले यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सचेतना अभियान जारी राखेको छ ।

२४ वटा विद्यालय तथा कलेजमा अभियान संचालन गर्ने लक्ष्य सहित सुरु गरिएको अभियान १६ वटा विद्यालय तथा क्याम्पसमा पुगेको सभापति नवीन सिग्देलले जानकारी दिनुभयो । पछिल्लो समय अभियान कास्कीका गाउँपालिकामा केन्द्रीत बनेको छ । संघले कास्कीको मादी गाउँपालिका वडा नं ३ याङ्जाकोट स्थित सीताराम मावि र वडा नं ४ तारकाडस्थित ध्रुव माविमा अभियान संचालन गरेको छ। सीताराम माविमा आयोजित कार्यक्रममा मादी गाउँपालिका वडा नं ३ का वडा अध्यक्ष विकास गुरुङ र ध्रुव माविमा आयोजित कार्यक्रम मादी गाउँपालिका वडा नं ४ का वडा अध्यक्ष शिव प्रसाद सापकोटाले शुभारम्भ गर्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा नेपाल परिवार नियोजन संघ कास्कीका वरिष्ठ शाखा प्रवन्धक नव राज तिवारी र कर्मचारी सुरज चौधरीले सहजिकरण गर्नुभएको थियो ।

नेपाल परिवार नियोजन संघ कास्कीका सभापित नवीन सिग्देलको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रम वरिष्ठ शाखा प्रवन्धक नव राज तिवारीले संचालन गर्नुभएको थियो ।